47123 ـ گاه در ادای نماز تنبلی می‌کند؛ راه حل چیست؟

سوال

من جوانی مسلمانم که الحمدلله به الله و پیامبرانش و کتابهایش ایمان دارم اما برخی اوقات برای نماز تنبلی می‌کنم. خواهان راه حل یا روشی هستم که باعث شود این تنبلی از سرم برود و این را بگویم که من خواهان این هستم اما نیرنگ شیطان شدید است...

پاسخ مفصل

الحمدلله.

کسی که حقیقتا به الله و پیامبرانش و کتاب‌هایش مومن باشد به فرض بودن نماز و اینکه بزرگترین رکن اسلام پس از شهادتین است باور داشته باشد در تصور نمی‌آید که چنین کسی نماز را ترک کند یا در ادایش سستی کند، بلکه زندگی و اُنس و آسایش خود را تنها در ادای این شعیرهٔ بزرگ و محافظت بر آن خواهد یافت.

و هر چه بر ایمان بنده افزوده شود توجهش به آنچه خداوند بر وی فرض نموده بیشتر خواهد شد که این نیز بخشی از ایمان است. بنابراین روشی که باعث می‌شود شما از محافظت کنندگان بر نمازتان باشید در این موارد خلاصه می‌شود:

نخست:

اینکه ایمانی راسخ به فرض بودن نماز داشته باشید و بدانید که نماز بزرگترین ارکان اسلام است و در مورد تارک نماز وعید شدید وارد شده و طبق صحیح‌ترین قولِ علما بنا بر ادلهٔ بسیار، چنین کسی از اسلام خارج است از جمله این سخن رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ که می‌فرماید: میان شخص و شرک و کفر، ترکِ نماز است به روایت مسلم (۸۲).

و این سخن پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ که : پیمان بین ما و آنان نماز است؛ پس هر که ترکش گوید کافر شده است به روایت ترمذی (۲۶۲۱) و نسائی (۴۶۳) و ابن ماجه (۱۰۷۹). آلبانی در صحیح سنن ترمذی آن را صحیح دانسته است.

دوم:

اینکه بدانید به تاخیر انداختن نماز از وقتش یکی از گناهان کبیره است؛ الله تعال می‌فرماید:

فَخَلَفَ مِن بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا

[مریم: ۵۹]

(پس در پی آنان جانشیانی به جای ماندن که از نماز را تباه ساخته و از هوس‌ها پیروی کردند و به زودی غی (خُسران) خواهند دید).

ابن مسعود ـ رضی الله عنه ـ دربارهٔ غَیّ که در آیه وارد شده می‌گوید: دره‌ای است در جهنم که عمیق است و مزه‌ای خبیث دارد.

و این سخن الله متعالی که:

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ (۴) الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ

[ماعون: ۴ ـ ۵]

(پس وای بر نمازگزاران (۴) آنان که از نمازشان غافلند).

سوم:

تلاش کنید نماز خود را در مسجد به جماعت ادا کنید و در مورد هیچ نمازی کوتاهی نورزید و بدانید که نماز جماعت در قول صحیح‌ترِ علما بنابر ادلهٔ بسیار [برای مردان] واجب است، از جمله این سخن رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ که می‌فرماید: هرکس اذان را شنید و جز در صورت عذر به سویش نیامد نماز ندارد به روایت ابن ماجه (۷۹۳) و دارقطنی و حاکم که آن را صحیح می‌داند. آلبانی در صحیح سنن ابن ماجه نیز آن را صحیح دانسته است.

و امام مسلم (۶۵۳) از ابوهریره ـ رضی الله عنه ـ روایت کرده که گفت: مردی نابینا نزد پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ آمد و گفت: ای رسول خدا، من راهنمایی ندارم که به مسجدم بیاورد و از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ خواست تا به وی اجازه دهد در خانه‌اش نماز بگزارد. پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ به او اجازه داد، اما همینکه برگشت صدایش زد و فرمود: آیا اذان را می‌شنوی؟ گفت: آری. فرمود: پس اجابت کن.

و دیگر ادله که می‌توانید برای مطالعهٔ آن به سوال شمارهٔ (40113) مراجعه نمایید.

چهارم:

اینکه امید داشته باشی با محافظت بر نماز از جملهٔ هفت گروهی شوی که الله آنان را زیر سایهٔ خویش قرار می‌دهد زیرا یکی از این هفت تن جوانی است که در عبادت پروردگارش رشد یابد و از جملهٔ آنان مردی است که دلش به مساجد وابسته است

به روایت بخاری (۶۶۰) و مسلم (۱۰۳۱).

پنجم:

امید پاداش بسیاری را داشته باشی که مخصوصا اگر نمازت را به جماعت ادا کنی به دست خواهی آورد. در صحیحین از حدیث ابوهریره ـ رضی الله عنه ـ آمده که رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرمودند: نماز مرد در جماعت بیست و پنج برابر نماز او در خانه یا محل کار اوست و این چنان است که اگر به نیکی وضو گیرد و سپس در حالی به سوی مسجد رود که چیزی جز نماز او را بیرون نیاورده باشد، گامی برنمی‌دارد مگر آنکه به سبب آن درجه‌ای بر درجاتش افزوده شود و گناهی از وی پاک شود، پس هرگاه نماز را ادا کرد تا وقتی در محل نمازش هست ملائکه بر وی درود فرستاده می‌گویند: خدایا بر وی درود فرست، خدایا رحمتش بنما. و هر یک از شما تا وقتی که منتظر نماز است در حال نماز است. به روایت بخاری (۶۴۷) و مسلم (۶۴۹).

و امام مسلم (۲۳۲) از عثمان بن عفان ـ رضی الله عنه ـ روایت کرده که گفت: شنیدم که رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ می‌فرمود: کسی که برای نماز وضو بگیرد و خوب وضو گیرد سپس به سوی نماز فرض پیاده رود و همراه با مردم ـ یا به جماعت یا در مسجد ـ آن را به جای آورد، الله گناهانش را می‌آمرزد.

ششم:

دربارهٔ فضیلت نماز و گناه ضایع ساختنش و تنبلی در ادای نماز مطالعه کنی. توصیهٔ ما مطالعهٔ کتاب چرا نماز نمی‌خوانی نوشتهٔ شیخ محمد حسین یعقوب است که ان شاءالله سودمند خواهد بود.

هفتم:

دوستان خوبی برای خودت پیدا کن. کسانی که به نماز اهمیت می‌دهند و حقش را ادا می‌کنند و از کسانی که غیر از این هستند دوری کن زیرا انسان از همراه خود تاثیر می‌گیرد.

هشتم:

دوری از گناهان در همهٔ عرصه‌های زندگی و پایبندی به احکام شرعی در رابطه با دیگران به ویژه در رابطهٔ با زنان زیرا گناه بیشترین عاملی است که انسان را نسبت به طاعات بی‌علاقه می‌کند و سلطهٔ شیطان را بر او قوی می‌سازد.

از الله خواهانیم ما و شما را از بندگان صالح و برگزیده و مقربش بگرداند.

والله اعلم.